

‘Satan’ in het bijbelboek ‘Openbaring aan Johannes’

Inleiding GROEI 12 oktober 2005

Door ds. Geluk

Inleidende opmerkingen

- * Beelden/symbolen en getallen zijn in Openbaring niet letterlijk bedoeld.
- * In dit bijbelboek is sprake van zowel tijd-historische als universeel-historische aspecten.

A. De strijd met satan (hst. 12)

- * Vooraf: we houden steeds in gedachten dat Openbaring het troostboek van de kerk is. Het donker is achtergrond, het licht is voorgrond. We concentreren ons op het licht. Daarom willen we bij dit onderwerp beginnen met hst. 12:11, waar we lezen dat christenen satan hebben overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis. Dit is wat Paulus bedoelt als hij zegt, dat wij meer dan overwinnaars zijn door Hem (dus niet in onszelf) die ons heeft liefgehad (Rom. 8:37).
- * In hst. 12 gaat het om het onzichtbare geestelijke conflict achter alle strijd in de wereld: het conflict tussen God en satan, licht en duisternis, waarheid en leugen. Dit is echter geen strijd tussen gelijken! Bij deze strijd denken wij vanuit de overwinning die Christus al behaald heeft. Satan is op de aftocht.
- * In dit visioen zijn er twee partijen: 1) een groot teken: een vrouw, dat is Israël, later: de kerk van het oude en nieuwe verbond; 2) een ander teken: een draak, satan.
- * De vrouw (Israël) is in verwachting (van de Messias). De draak probeert de geboorte van het verwachte Kind te verhinderen. Hij slaagt niet in zijn opzet. Daarom keert hij zich naar de vrouw om in haar Christus alsnog te treffen. De vrouw vlucht naar de woestijn, waar zij door God onderhouden wordt gedurende 1260 dagen (42 maanden=3 ½ jaar=de eindtijd).
- * Vs. 7-12: het is niet de bedoeling dat we dit chronologisch maar parallel lezen. Na de strijd in de hemel wordt satan met zijn engelen op aarde geworpen. Het offer van Christus en Zijn overwinning staan in deze verzen centraal. Gelet op het feit van Zijn overwinning heeft satan weinig tijd (vs. 12). Hij blijft zich verzetten tot het – voor hem: bittere – einde.
- * Vs. 13-18: satan heroriënteert zich en volgt een nieuwe strategie in het vervolgen van de vrouw. Maar God beschermt haar en geeft haar arendsvleugels (hemelse gaven) om naar de woestijn te vliegen en buiten het bereik van de draak/slang te blijven.
- * De woestijn duidt op: 1) leven zonder de levensbronnen van deze wereld; 2) onze bestemming ligt niet in deze wereld; wij zijn vreemdelingen; 3) isolement, situatie van beproeving en loutering.
- * Satan probeert de woestijn tot een paradijs te maken. Hij gebruikt hiervoor water, tegenbeeld van het levende water. Zijn water is brak, vuil, berdervend. Hierbij kunnen we denken aan de zuigkracht van het materialisme en de aantrekkingskracht van de tijdgeest. Waar hij als slang geen succes heeft, treedt hij op als draak.
- * Als de vrouw haar vleugels gebruikt, zal zij niet door het water van satan meegesleurd worden.

B. De bondgenoten van satan (hst. 13)

1. Het beest uit de zee (vs. 1-10)

- * ‘Beest’ en ‘zee’: beide zijn bedreigend. Het beest is de personificatie van wereldmacht, van anti-goddelijke machten waarvan satan de geestelijke vader is. Deze wereldmacht heeft in

vele personen in de geschiedenis gestalte gekregen en kan zich ook uiten in bijv. een totalitair systeem.

2. *Het beest uit de aarde (vs. 11-18)*

* Uit de aarde: aards, van beneden. Dit beest is de personificatie van de wereldgeest, van de wereldreligie=valse godsdienst. Er ontstaat een hele cultus rond dit beest (vs. 12-15).

* Het beest uit de aarde geeft zijn volgelingen een merkteken op hand (handelen) en voorhoofd (denken) (vs. 16). Hierbij gaat het om een levenshouding en –stijl die het stempel van het beest draagt, dus om het leven onder het teken van satan. Als christenen leven wij onder het teken van Christus (doop: hst. 14:1). Het is de bedoeling dat dit in onze levenshouding en –stijl zichtbaar is.

* Het merkteken is de naam van het beest (vs. 17). Wie dit merkteken draagt, doet alles in de naam van satan. Als christenen doen wij alles in de Naam van Christus. Het getal van de naam van het beest is 666; 6 is het getal van de mens. Drie keer 6 is een parodie op het verlangen van satan om een goddelijke drie-eenheid te zijn. Maar zoals de mens niet verder komt dan 6, komt satan ook niet verder dan 6. Hij komt niet verder dan wat de mens bereiken kan! Satan, die zo graag God wil zijn, wordt helemaal in het menselijk vlak getrokken. Zo wordt hij van zijn troon gehaald.

3. *Het beest uit de zee en het beest uit de aarde*

* Beide vormen een monsterverbond, het verbond tussen wereldmacht en wereldreligie. Dit is een gevaarlijke combinatie. Hiermee is het karakter van de eindtijd gekenmerkt.

Tenslotte

* Als christenen leven wij onder de hoede van de drie-enige God, wiens getal 777 is.

* Wij mogen tot onze bemoediging bedenken:

- 1) het getal van het beest is niet meer dan 666
- 2) de poorten van de hel zullen de gemeente van Christus niet overweldigen
- 3) wij hoeven voor de duivel niet bang te zijn!

Ter bespreking:

1. Gaat het boek Openbaring als *troostboek* meer voor je leven?
2. Waarin zie je het onzichtbare geestelijke conflict tussen God en satan in de wereld tot uiting komen? Zie je dat conflict ook in de kerk tot uiting komen? Of *juist* in de kerk?
3. Hoe ervaar je de situatie van de kerk in Nederland als je deze vergelijkt met de situatie van bijvoorbeeld de kerk in Noord-Korea? In welk van beide landen heb je het als christen beter?
4. Noem voorbeelden van bronnen waaruit satan ons drinken aanbiedt. Hoe kunnen we ons tegen hem en zijn verleidingen wapenen?
5. Wereldmacht en wereldreligie – waar denk je dan aan?
6. Noem met elkaar enkele punten van bemoediging en troost.

